

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENÉSI ÉS 42-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:

Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 8.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:

SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:

HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár idekre, postán küldve:

Egész évre . . . 15.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kgr.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kgr.

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Mungók története és alkonya.

Mikor Khuen jött, maga is tisztában volt vele, hogy ő a második darabont-minisztere'nök. Hogyne, hiszen nem volt a parlamentben egy szál embere, nem volt pártja, még akkor a mungóhadnak nyoma sem volt, még embrióban sem. Ezenkívül volt a parlamentben, ha nem egy táborban is, ha sajnos félreértések miatt külön tagolva is több mint négyszáz ember, aki egytől-egyig utált minden erőszakot, minden alkotmánytípust, minden törvényteleniséget. És volt azok között 10-on felüli taggal egy szép nagy párt, amely akarta az önálló bankot 1911-re, ehhez csatlakozott később még vagy 100 ember. Szép, tekintélyes párt lett volna ez együtt, amelyből egy biztató szóra könnyen lett volna többségi párt, mert hiszen ha Bécs, a mélyen tisztelt, respektálni akarja vala a nemzet kívánságát és a parlamentárizmust, akár új választások elrendelésével, akár anélkül erős, kormányokat színdarabul támogató többségben gyönyörködhetett volna új aera inaugurálása nélkül is.

Ámde a korona nyíltan bement az önálló b nk ellen a vétót, bár a saját kormánya előbb, a kvótafelemelése alkalmával épen olyan nyíltan beigérete, hogy meglesz. Eszerint tény, hogy a korona szembehelyezkedett e nyi váonosan hirdetett ígérettel s hogy abból ne is legyen semmi, meg is obstruálta. Kilenc hónapig meddőségre volt kárhoyzatva az országgyűlés.

A végén elbocsátattott a koalíciós minisztérium s jött helyette Khuen.

Jönni mert, holott már egyszer csufosan megbukott, jönni mert, holott a parlamentben senkire sem támaszkodhatott. Neki kellett jönnie, mert ő volt az, aki a legutóbb eszközöz nyulni nem állott. Hiszen a tízezer koronás vesztegetéssel felsült Szapáry az ő ágense volt. Ha akkor nem sikerült a tényleges képviselőknél az ördög pénzét eltelyezni, gondolta, gondolta, hogy elhelyezheti a leerdő képviselőknél. Egyéb darabont munka is forgott az agyában. Ehhez a munkához nagy Magyarországon nem akart munkatárs akadni. A darabont cím és jelleg már idegen volt, gyűlöletes volt a nemzet minden rétegében. Nem igen akadt horogra miniszternek való magyar. No, mert Khuent nem is igen

nézték annak, csak amolyan raczkafélének, olyan némileg magyar vonatkozású horvába ojtott osztráknak. Ő maga is inkább arra volt elkészülve, hogy dugába dől minden vállalkozása, számított ő nemcsak a tintatartós háborura, de még rosszabbra is. Próbálkozni is csak azért próbálkozott, mert császári ura parancsolta. Akár csak a vén Fejérváry.

A nemzet szerencsétlenségére előállott ekkor, sőt még valamivel előbb már, a megtestesült „nemzeti szerencsétlenség“: kétbalkezű Tisza István és a saját bevallása szerint nemcsak tolt, de húzta is a grancsár szekerét. Miután pedig a nemzet szerencsétlenségére Tisza István mániákus szofizmái sokakra apostoli hüverőt gyakoroltak, sikerült ennek az embernek nemcsak a pozícióját megerősítenie, de pártot is teremtenie. Igaz, hogy a Tisza István szofizmáinál a nyers, de sok pénz még jobban termékenyítette erre nézve a talajt.

Denique itt a szégyenletes eredmény a Khuen-kormány és többsége alakjában, itt ül már másfél év óta a nyakunkon.

Szomorú logikája van ennek a rezsimnek. A koalíciót az ujdonsült mungó-

Egy szép párbaj.

Irta: RENÉ MAIZEROY.

A tiszta és kissé fakó ég azokra a tavakra emlékeztetett, amelyek a hegyek magányában szunyagdoznak. A por, amelyet a szél felkavart, olyan illatot terjesztett, mint egy kosár szilva, vagy mint egy fűszáskert.

Plapeville felől jöttem a szőlőkön keresztül. Az volt a szándékom, hogy elmegyek Metzbe reggelizni azokhoz az öreg testvéreinkhez, a kiknek nem volt elég erejük ahhoz, hogy elszakdjanak szülőföldüktől és örökre megszakítsanak minden érintkezést a gyűlölt ellenséggel és utközben ifjoni örömmel ösmertem fel minden egyes helyet és emlékezetbe idéztem mindazt, amit gyermekkoromban itt láttam.

Bátran haladtam át a fehér és fekete jelzőpóznákra, amelyek kijelölik a ban-saint-martini gyakorlóeret; itt emlékezetembe idéztem azt az időt, amikor ez a síkság békésen terült el tiszteletemelő nyárfáktól körülvéve és rajta helyenkint birkanyáják legelésztek a kövér fűvet, majd az ostrom szomorú napjai jutottak eszembe, amikor egész ezredek táboroztak ott a sárban és az elcsüggedt katonák, akiket a vezérek legnyomorultabbja tétlenségre kárhoyzatott, — hiába várták a parancsot, hogy áttörjenek azon az eleven emberekből álló sáncon, amelyik egymel magam előtt láttam a kis magaslatot és

a Place Royale-t a betegszállító kocsikká átalakított vagonok szomorú sorával és Ney marsall szobra előtt azzal a zászlóval, amelyet Chabál hadnagy ragadott el egy veszfáliai tisztól.

A székesegyház harangja valami istentiszteletra hívtak, Saint-Quentin felől pedig kis lapos doboknak érdes és szaggatott pergése, sipjelzések és trombiták harsogása hallatszott, ami azonban nem tudta elnyomni a harangoknak olyan tiszta és elmúlt időkre emlékeztető hangjait.

Előttem feltűntek a vértől áztatott kaszárnyék nehézkes és széles homloktatai és lovascsapatok gyakorlatoztak a téren.

Egyszerre csak nem tudom mi okból, komikusán ható összevisszaságban rendetlen futásba eredt az egész lovassereg. A lovasok egymásnak ütődtek, vágattak, megfordultak, akár egy birkanyáj, melyre rátámadt a farkas; a tisztek kétségbeesetten kiáltoztak, kengyeleikben felállottak és kardjaikkal vagdalkoztak; a magasabb rangú tisztek azután iparkodtak megnyugtanni az embereket és úgy látszik, újból akarták végigcsináltatni a talán kissé komplikált mozdulatot, amely nem sikerült és közbe szitkozódtak, átkozódtak és fenyegetőztek.

En gyönyörködtem ebben a váratlan színjátékban; szerettem volna lefotografálni; hangosan kacagtam, mert mulattattak ezeknek a

fajankóknak megrémült arcvonásai és hülye tekintetei, amint fejüket vesztve, csaknem lefordultak lovokról és a sörényükbe kapaszkodtak...

A parancsnokló tisztek egyikének akkor feltűnt a jelenlétem és szertelen jókedvem.

Nyomban megsarkantuzta a lovát és veszett vágatással felém jött.

En nem mozdultam.

Összeráncolta a homlokát, összeszorította a fogait és egészen elsápadt a haragtól. Szöke bajuszának tefelé álló csücskei reszkettek és szeme villámokat szórt.

Szögletes válla, hatalmas mellkasa és határozott, energikus arcvonásai voltak.

A bajor dragonyosok hosszú, kék kabátjában a lován egészen előrehajolt.

— Hogyan merészel idejönni? — förmedt rám németül — Senkinek sincs megengedve átmenni a marchfeldeken: ez fel is van írva a jelző póznákra!

Ugy tettem, mintha nem érteném, amit felém ordított és nyugodtan állva maradtam.

— Hát süket maga? — tört ki most belőle újra — vagy talán a nyomorult francia fajzathoz tartoz?

Legyőztem magamban a vágyat, amely benem támadt, hogy a sértésre méltó választ adjak és tovább hallgattam.

Megnyílt!

SZABÓ MIKLÓS

világvárosi mintára berendezett

kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza

DEBRECZEN, Piacz-utca 61. (Fischer-palata.)

Külön termék mérték utáni megrendelésekre.

Megnyílt!

had tőle telhetőleg szidta a választások alkalmával és szidja azóta is. Pedig a koalíció a 67-es politika mocsárába vetette magát, kvótát emelt, rossz kiegyezést csinált és megadta Bécsnek mindazt, amit csak kívánt. Miért szidják tehát a mungók, hiszen ők csak folytatják azt, igaz, hogy fokozottabb mértékben, amit a koalíció cselekedett. Szomorú a nemzet egy részének logikája is. A koalíciót meggyűlölte a nemzet. Méltán. Meggyűlölte azért, mert bár többségben 48-as volt, 67-es politikát folytatott.

Nos, ha meggyűlölte, jól tette, de azt nem jól tette a gyűlöletet hirdetők egy része, hogy miután a koalíció megbukott, egyenesen a leplezetlen és még a maga valóságából is kiforgatott, még a réginél is osztrákabb mázú 67 karjaiba vetette magát.

Hogyan is lehetett ez? Hiszen a koalíciót szidni jó volt, szidni kellett, mert szégyent hozott a 48-ra, de miután a koalíció félre dobott az utból, a 48-hoz kellett volna mindenkinek csatlakoznia.

Kell-e ezt bizonyítani?

Itt a szomorú konzekvencia. A grancsár olyan legény, aki elsikkasztotta a magáénak volt gyermekeket: a választójogot és helyette egy c únya pófajú törvénytelen kölyköt hozott: a véd-erőjavaslatot, amely ott ordít az ország-házában s amely oly nagyétű, hogy még a trafikárakat is felemelte már miatta a grancsár-apa, csak hogy jól tarthassa.

De a nemzet idegenkedik ettől a torzszülöttől, nem akarja befogadni, a

grancsár pedig dühöng és dühében már rug-vág. Legu óbb a sajtószabadságon rugott egyet. Hanem ez a rugás balul ütött ki, egyensúlyt veszített a merénylő, már dől, már bukik és rántja magával a nyomorék porontyát is. Csak essék hát és üsse agyon magát.

Simon István.

A képviselőház ülése.

A sajtó szabadsága.

Lovászy javaslata.

A sajtószabadságért folytatott küzdelem ma újabb fordulatot nyert. Lovászy Márton a következő törvénytervezet jellegével bíró indítványt jegyezte be:

Törvényjavaslat
a sajtótermékek terjesztéséről.

1. §.

Az 1848. XVIII. t.-c. 1. §-a értelmében a sajtótermékek terjesztésének módját azok kiadói — mások jogainak sérelme nélkül — szabadon választják meg.

2. §.

Aki időszaki sajtóterméket utcai elárúsítás útján kíván terjesztetni, köteles ebbeli szándékát városokban a polgármesternél, járásokban a főszolgabíróknál nyilvántartás és tudomásvétel végett bejelenteni.

A tudomásvétel meg nem tagadható. Akik időszaki sajtótermékek utcai elárúsításával iparszerűleg foglalkoznak, az említett hatóságok által nyilvántartandók és igazolvánnyal látandók el.

Hogy milyen egyének láthatók el ilyen iga-

A segédek kardban állapodtak meg és én képtelen vagyok elmondani, milyen meghatott és boldog voltam akkor, amikor a pengék keresztbezték.

Máskor is kockára tettem már az életemet, de az akkor abszurd és semmitmondó okokból történt.

Most azonban úgy éreztem, mintha ujjongana bennem a lélek, hogy az óhajtott revanche ideje elérkezett, hogy itt képviselhetem egy kis Franciaországot, hogy ez a harc előjátéka lesz azoknak az ütközeteknek, amelyekben ez a mi két ellenséges fajunk újból összeméri erejét s hogy egy háromszínű lobogó és egy fekete-fehér zászló jelezte annak a területnek a határait, — amelyet segédeink számunkra kímértek.

Ellenfelem villogó szeméből kiolvastam, hogy őt ugyanaz a gondolat és ugyanaz a gyűlölet vezeti.

Kétszer csaptunk össze eredménytelenül.

A harmadik összecsapásnál sikeresen kivédtem ellenfelem merész támadását, és amikor egy pillanatra fedezetlenül maradt, hirtelen erős vágást mértem a vállára.

Sűrű vér bugyogott elő a sebből. A sebesült megtanorodott és egyik segédjének a karjaiba omlott.

Míg az orvosok bekötötték a sebét, az én félkezű hadastyán-segédem megölt és egészen látszellemlen sugta fülembe:

— Bravo, fiatal barátom! Ez megvigasztal azért, hogy — félkezű vagyok! Eljen Franciaország!

Egy órával később a bajor tisztek egyike előzékenyen kísért el a határig.

zolvánnyal, azt a belügyminiszter rendeletileg határozza meg.

3. §.

Belföldön megjelenő időszaki sajtótermékektől a m. kir. postán és a m. kir. állmvsuataakon megfelelő viteldij ellenében való szállítás — bírói intézkedés esetét kivéve — meg nem tagadható. Az egynemű sajtótermékek úgy a viteldij, mint a szállítási módok és a pályaudvarokon való árusítás tekintetében egy forma elbánásban részesítendők.

4. §.

Utasítatik az igazságügyminiszter, hogy a sajtó útján elkövetett büntettek és vétségek büntetéséről és az e körüli eljárásról jelen törvény életbeléptétől számított hat hó alatt törvényjavaslatot terjesszen elő.

5. §.

Jelen törvény kihirdetésekor életbelép és végrehajtásával a belügyi- és igazságügyminiszterek bizatnak meg.

Budapest, 1911. augusztus 26-án.

Az ülés.

Nem valószínű ugyan, hogy a munkapárti többség Lovászy indítványát magávé teszi, mégis az indítvány beterjesztése igazolja az ellenzéknek abban az adáz küzdelemben, amelyet a kormány ellen folytat.

A mai ülést Kabos Ferenc elnök fél 11 órakor nyitotta meg.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

Az elnök jelentette, hogy Kiskunmajsa község polgársága feliratot intézett a Házhoz a katonai javaslatok ellen. Javasolta, hogy a feliratot tárgyalják a katonai javaslatokkal együtt.

Barcsay Andor ezzel szemben ellenindítványt terjesztett be s kérte, hogy a felirat adassék ki a közigazgatási bizottságnak. (Helyeslés az ellenzéken.)

Az elnök jelentette, hogy Ujvidék város feliratot intézett a Házhoz a parlament tanácskozási rendje ellen. Bemutatja a debreceni polgárság feliratát a tanítók szabad egyesületének felfüggesztése ellen. Javasolja, hogy a két kérvény adassék ki a kérvényi bizottságnak.

Barcsay Andor ellenindítványában javasolta, hogy a feliratok adassanak ki a kérvényi és közigazgatási bizottsághoz. (Helyeslés.)

A jegyző felolvasta az indítványkönyvet, melybe Lovászy Márton jegyezte be újabb interpellációt a sajtótermékek szabad terjesztése tárgyában.

Az elnök javasolja, hogy a Ház Lovászy indítványát e hó 30-ikára tűzze napirendjére. (Helyeslés.)

Justh Gyula: Eljen a sajtószabadság!

A jegyző ezután felolvasta az interpellációkönyvet, amelybe Csermák Ernő az érdemkeresetek és a szepesszombati vasúti katasztrófa, Lovászy a margitszigeti trágadomb tárgyában terjesztett be újabb interpellációt.

Az elnök javasolta, hogy a Ház fél 1 órakor térjen át az interpellációkra.

A Ház így határoz.

Névszerinti szavazások.

A napirend szerint következtek a névszerinti szavazások. Elsősorban Komárommegye feliratára szavaztak. Az obstrukció megkezdése óta ez volt a századik névszerinti szavazás.

Mindennemü kézimunka anyagokat dus választékban raktáron tart
Talhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzlete Szent-Anna-utca 1. sz

A debreceni függetlenségi párt népgyűlése.

Szeptember 10-én lesz.

Justh Gyula Debrecenben.

A debreceni városi közgyűlésnek az obstrukciót elítélő határozata felett még most sem tért napirendre a felzudult közvélemény.

A város hazafias közönsége nagyban készül arra a népgyűlésre, amelyet eddigi megállapodások szerint szeptember 10-én fognak megtartani.

A népgyűlés előkészítésének nagy munkáját a dr. Bacsó Dezső vezetése alatt álló rendezőség nagy ambícióval végzi s az eddigi jelekből ítélve a leghatalmasabb, legimpozánsabb népgyűlés lesz Debrecennek ez a gyűlés, melyhez fogható Debrecenben az utóbbi időben nem tartottak.

De legyünk is ott ezen a népgyűlésen mindannyian s tiltakozzunk a kormány által megrendelt s a főispán és tanács által keresztül erőszakolt hazafiatlan közgyűlési határozat ellen.

A népgyűlésen meg fog jelenni Justh Gyula az országos függetlenségi párt elnöke is s jelen lesz több képviselő, köztük dr. Bakonyi Samu, dr. Tüdös János stb.

A népgyűlés napirendje:

1. Határozathozatal Debrecen városi közgyűlésének hazafiatlan határozata ellen.
2. Állásfoglalás a véderőjavaslatok ellen.
3. Az általános, titkos választói jog.

A népgyűlésre a rendezőség meghívja a debreceni szociáldemokrata pártot is, mely nagy számban képviselteti magát azon.

Egyetemi jellegű intézmény Debrecenben.

Megalakult a „Bölcsészeti Hallgatók segítő egyesülete.”

A debreceni bölcsészethallgatók körében, mint mári néhány héttel előbb megemlékeztünk róla, a múlt iskolai év végén egy új ifjúsági egyesület alakult, melynek legfőbb célja a közönség vitális érdekét szolgálja: amennyiben középiskolai vagy elemi iskolai tanulók mellé nevelőket és tanítókat díjtalanul szíves készséggel közvetít. A megbízható nevelő vagy tanítószereztés sokszor nem könnyű feladata ezen intézmény igénybevétele által a közönségre nézve egészen kényelmessé válik, egyszersmind gyermekei mellé mindenki oly tanítót és nevelőt nyerhet, kinek a tanítás és nevelés élethivatása.

Egészen természetes ugyanis, hogy ezen feladatok végzésére megfelelőbb és megbízhatóbb erőket a hivatásszerű tanítói, illetve paedagógiai pályán lévő tanárjelölteknek a közönség nem találhat. Ezért hihető is, hogy a közönség élni fog ezen életrevaló s igazán hézagpótló, olyan ifjúsági egyesület igénybevételevel, aminek áldásait Debrecenben kívül csak Kolozsvár és a főváros közönsége élvezheti.

Gimnáziumi-, reál-, polgári- és elemi iskolai tanítók tanítására, valamint különböző viz-

gálatokra (polgáriból, tanítóképzésből, kereskedelmiből gimnáziumba, másba való átlépés stb. esetén) és magántanulóknak osztály- és érettségi vizsgálatokra való előkészítésére lelkiismeretes, komoly, szakképzett instruktorokat közvetít ez egyesület a gyermekek eredményes, sikeres tanulását szívükön viselő szülők számára. — Látni ezekből, hogy a «Bölcsészethallgatók Segítő Egyesülete» nem egy elzárkózott, szigorúan iskolai egyesület, melynek működése a százados Alma Mater falain kívül nem terjed, hanem a város társadalmának egy szerves, sőt munkás tagja óhajt lenni s hihető, hogy közte és a város közönsége között állandó és szilárd kapcsolat fog kifejlődni. Csendben, zaj nélkül alakult meg ez az egyesület, ilyen lesz a működése is, de annál intenzívebb és áldásosabb lesz munkájának hatása, eredménye.

Már az a pusztán tény is, hogy a «Bölcsészethallgatók Segítő Egyesülete» megalakult, a mennyiben ily egyesület ez ideig csak egyetemi városokban működött, tehát benne a debreceni egyetem felállításához fűzött remények megvalósulásának egyik biztató előhírnökét kell tekintenünk.

Bizton remélhető tehát, hogy a közönség ez intézményt meleg szeretettel fogja felkarolni s az ősi Kollégium legifjabb gyermekeinek, a bölcsészethallgatóknak ezen egyesület létrehozása érdekében kifejtett ambiciózus buzgalmát méltányolni, honorálni fogja. Az egyesülettel való személyes érintkezés a főiskola emeletén (nyugati szárny) az akadémiai VII. teremben levő hivatalos helyiségben történhetik d. e. 9—12 óráig. Levélbeni megkeresésekre is szíves készséggel válaszol az egyesület vezetősége.

Gyilkos és öngyilkos anyja.

Izgalmas szerelmi dráma játszódott le az éjszaka egy szegedi garni-szállóban. Egy zombolyai uriaszony, aki férjétől szökött egy intim barátjához, vele az éjszaka a szállodába ment, ott megmérgezte magát és két kis gyermekét.

Ejjel negyed egy órakor érkezett Zombolyáról Szegedre Kaiser Adámné és két kis gyermeke. A pályaudvarról Brandenburg József szegedi állomásfelügyelő lakásához hajtatott. Innen azután mind a négyen kocsin elmentek a Bánomkert-soron levő Fehérló-szállodába, ahol kivették a 4-es szobát és mint Solt Ottó és családja jelentettek be magukat. Az asszony meghagyta, hogy ne költsék fel őket, hagyják aludni.

Reggel hat óra felé nagy dörömbölés riasztotta fel a szálloda vendégeit és alkalmazottait. A negyedik számú szobából hallatszott ki a tárima. A szállodás odasietett és ekkor rézfingot hallott:

— Nyissák ki gyorsan az ajtót, mert a feleségem megmérgezte magát és gyermekeit. A kulcsot nem találom.

A szállodában nem találták meg a kulcs párját és nem tudták felnyitni az ajtót. Rendőrökért és lakatosért küldtek, akik felnyitották az ajtót. A szobában eszméletlenül feküdt az egyik éjszakai szobában, a másikban két gyermeke. Brandenburg sápadtan izgatottan járkált fel és alá a szobában.

A rendőrségen elmondotta, hogy az asszony és két gyermeke először őt keresték fel a lakásán és valószínűleg onnan szereztek egy szublimált telt éveget. Ő azonban zavarosnak találta

és gyanusnak a vizet és nem ivott belőle. Megkérdezte az asszonyt is, hogy mit iszik, de kitérően felelt. Később ő elaludt és csak a gyermekek nyöszörgésére ébredt fel. Ekkor már az asszony és a két gyerek eszméletlenek voltak.

Szakáll József rendőrkapitány megindította a nyomozást. Az asszonyt nem lehetett kihallgatni, csak annyit mondott:

— En mérgeztem meg magamat és gyermekeimet. József nem hibás, nem is tudott róla.

Az asszonyt és a gyermekeket a szegedi kórházba szállították. Mindhárom életveszélyes belső sérüléseket szenvedtek és felgyógyulásukhoz semmi remény.

A belügyminiszter Debrecenhez.

A választói reform érdekében.

Khuen-Héderváry miniszterelnök csak folytatja a komédiát.

Most megint leiratot intézett Debrecen városához, mintha nagyon a lelken viselné az általános választói jog reformját.

Kifejti leiratában, hogy a választóreform céljára szükséges népszámlálási adatok beszerzése körül késedelmet tapasztaltak s ezért a következő leiratot intézi a városhoz:

A m. kir. központi statisztikai hivatal arról értesített, hogy a választói reform céljára szolgáló statisztikai munkát befejezését, illetőleg a statisztikai hivatalnak erre való törekvését nagyon megnehezíti az a körülmény, hogy a városok polgármesterei, továbbá a községi és körjegyzők a hiányok és hibák pótlása, illetve javítása végett kiküldött népszámlálási anyagot nem az ügy fontosságához mért gyorsasággal kezelik s azt néha kétháromszori sürgetés dacára sem küldik vissza, sőt némelyik hónapokra terjedő halasztást kér, míg egy nagy része még csak nem is válaszol a hivatal megkeresésére és sürgetésére.

Felhívom a címet, intézkedjek az iránt, hogy a m. kir. központi statisztikai hivataltól népszámlálási ügyben érkezett vagy ezután érkező megkereséseknek haladéktalanul és a statisztikai hivatal által megszabott idő alatt elég tétessék. Amennyiben pedig ezentúl is késedelem mutatkoznék, a mulasztókkal szemben szigorú megtorlást alkalmazva, amint magam részéről is ezen rendeletem végrehajtása körül netán felmerülő késedelmekért minden egyes konkrét panasz esetén a mulasztókat tekintettel a szobán levő ügy fontos és sürgős voltára, szigorú felelősségre fogom vonni.

A gyermekgyilkos anyja.

A debreceni törvényszék ítélete.

A debreceni kir. törvényszék tegnap érdekes bűnügyben hozott ítéletet Hoffmann József kir. táblai bíró elnöklete alatt.

Még ez év elején történt, hogy Sántha Julianna bősörményi illetőségű leány, aki itt Debrecenben szolgált egy ur háznál s aki többekkel folytatott szerelmi viszonyt, hirtelen rosszul lett.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Rapható Debrecen és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill., nagy üveg 60 fill.

A gazdájának azt mondta, hogy a kórházba megy, de e helyett egyik félreeső helyen megszülte gyermekét s egy favágó fejszével fejbe vágta s beledobta a kis holttestet a cysatornába.

E rémes cselekedete után azonban még rosszabbul lett s a segítségül hívott orvos megállapította betegségének okát.

Nyomozni kezdtek az újszülött után s a kis szerencsétlen holttestét meg is találták a csatornában.

A rendőrség vallatására Sántha Juliánna be is vallotta bűnét, de azzal védekezett, hogy félt a szeggyentől s nem tudta volna eltartani a gyermeket.

A debreczeni kir. törvényszék az enyhítő körülményekre tekintettel Sántha Juliánna 8 hónapi börtönrre ítélte.

Vádlott és ügyész az ítéletben belenyugodván, az ítélet jogerőre emelkedett.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a. Telefon 412.

— **Vasárnapi istentisztelet.** Holnap, vasárnap prédikálni fognak a következők: A nagy templomban Dicsőfi József, ágendázik Molnár Ferenc s.-lelkész, a kistemplomban G. Szabó Gábor s.-lelkész, ágendázik Szele Miklós tanár, a Kossuth-utcai templomban Bartha Dezső s.-lelkész, ágendázik Szele György lelkész, az Ispótlályi templomban K. Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Boér Károly s.-lelkész, a városi szegényházban (urvacsora osztás) Molnár Zoltán s.-lelkész, a Csapó-kerti imaházban (urvacsora osztás) Kovács János vallásokt. lelkész, a Homok-kerti imaházban (urvacsora osztás) Nagy István főisk. szénior.

— **Elmaradt presbyteri közgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap délutánra közgyűlést hirdetett. A közgyűlés azonban — miután a tagok kellő számmal nem jelentek meg — elmaradt.

— **Eljegyzések.** Harcsa József — Palányi Zsuzsanna, Simon András — Tiba Mária, Seres Bálint — Varga Mária, Fekete Sándor — H. Nagy Erzsébet, Frank Imre — Schvarcz Etelka, Fischer Jakab — Kraiser Szeréna, Szalkai Sándor — Novák Piroska, Böszörményi László — Szabó Emma, Méhsz Sándor — Kiss Eszter, Spilberger Ferenc — Fleischer Éva, Pete István — Varga Ilona, Kovács Gábor — Nagy Eszter, Szombati István — Kiss Klára, Madar Sándor — Laboncz Róza, Főrizs Mihály — Varga Róza, Molnár Sándor — Csele Juliánna.

— **Ülések az ipartestületben.** Augusztus 31-én délután a bádigosok, ácsok, asztalosok és mészárosok szakosztályának választmányai tartanak ülést az ipartestületben.

— **Siketnéma kosztosok.** A siketnémák intézetének igazgatója tanítványainak mintegy felét, fiukat és leányokat kiadja a városba egyes tisztességes családokhoz gondozásba, teljes ellátásba. Egy-egy ilyen gyermekért havonta 24 koronát fizet az igazgató. Akik magukhoz akarják vállalni néhány ilyen gyermeket, az igazgatónál (Csapó-u. 35.) májtól kezdve három napig 10—12 órák között jelentkezhetnek.

— **Pöstyén - fürdő nyarutóján és ősszel** nyújtja a legkellemesebb tartózkodást. Ilyenkor az időjárás rendszerint kedvező és amikor más fürdőhelyek már kapuzárásnál tartanak, akkor Pöstyénben még mindig élénk, kellemes fürdőélet uralkodik. Jelentékeny mértékben van ilyenkor képviselve a külföldi előkelő közönsége is, mely előszeretettel keresi fel Pöstyént utókurára, miután itt a fürdőközönség nagy számára való tekintettel a vendégek jóléte és szórakozása iránt minden időben a legmesszebbmenő gondoskodás történik.

— **Házasságkötések.** Simon Leopold — Geiger Málcsi, Budai István — Zsiga Mária, Máté János — Töcsény Juliánna, Papp György — Kiss Zsuzsanna, Dári István — Héberling Róza, Fischer József — Vizl Eszter, Puffer Gusztáv — Dekasinczy Mária, Vértesi István — Menare Mária, Károlyi József — Gonda Agnes, Korda István — L. Kovács Anna, Balázs Lajos — Kiss Róza, Szabó Lajos — Nagy Róza, Kerékgyártó Sándor — Fehér Juliánna, Csire Sándor — Békési Margit.

— **Névszerinti szavazások a városnál.** Legközelebb még egy rendkívüli közgyűlést tartanak a városnál, melyen a vízvezeték ügyében is dönteni fognak. Sok más fontos ügy is napirendre kerül, ezek közt egy rakás névszerinti szavazás, melyre vonatkozólag vesszük a következő értesítést: Tisztelettel értesítem, hogy a vízvezeték kiépítése és más ügyekben tartani szükséges törvényhatósági bizottsági közgyűlésen a következő ingatlanokra fog a névszerinti szavazás megtartani: 1. Id. Prém Ferenc és neje tulajdonát képező Ajtó-utca 15. számú házastelek megvétele felett (harmadizben). 2. Bihari István és neje tulajdonát képező Rakovszky-utca 2-ik számú házastelek megvétele felett (harmadizben). 3. A tüdőbeteg szanatórium céljaira kijelölt nagyterület átengedése felett (harmadizben). 4. Tarbay Józse és neje tulajdonát képező Erzsébet-ut 52. számú házastelek vétele, esetleg kisajátítás útján megszerzése felett (másodizben). 5. özv. Frits Józsefné és társai tulajdonát képező Erzsébet-ut 56. sz. házastelek vétele, esetleg kisajátítás útján megszerzése felett (másodizben). 6. Vida Miklós és neje tulajdonát képező Homok-utca 30. számú házastelek megvétele felett (másodizben.) 7. özv. Szőke Sándorné tulajdonát képező Nyil-utca 82. sz. házastelek megvétele felett (másodizben). 8. Ungvári Andor tulajdonát képező Erzsébet-ut U36. számú házastelek megvétele felett (másodizben). 9. Nagy Imre és neje tulajdonát képező Kéoses-utca 44-ik számú házastelek megvétele felett (másodizben). 10. Torday Gábor örökösei tulajdonát képező Méliusz-tér 2-ik számú házastelek megvétele felett (első izben). 11. Gyöngyösi Sándor és neje tulajdonát képező Timár-utca 17-ik számú házastelek megvétele felett (első izben). Debreczen, 1911. évi augusztus hó 25-én. Kovács József, polgármester.

— **Orvosi körökből.** Dr. Szenes Zsigmond gyermekorvos berlini tanulmány utjáról haza érkezett, rendeléseit megkezdte.

— **Utolsó napok a Cirkusban.** Sajnálattal adjuk tudtára a n. é. közönségnek, hogy ezen jó hírnévnek örvendő és kitünő Schmidt-cirkusnak már városunkból távozni kell, miután kötelezettségei más városba szőlítják, világhírű attrakció és műsora meg is érdemli a folytonos telt házakat. Ugy értesülünk, hogy ma, vasárnap két előadással, hétfőn este pedig befejezi sikereiben gazdag debreczeni működését.

— **A ref. felsőbb leányiskola** és a vele kapcsolatos elemi iskola 1911—1912-ik tanéve a folyamatban levő nagy építkezés miatt az Igazgató Tanács határozata folytán, melyet a nagytiszteletű presbyterium megerősített, — október 1-én fog kezdődni. A kor igényeinek megfelelő, 100 növendék befogadására alkalmas internátust építettünk, mely kapcsolatos a felsőbb leányiskolával és tanítónőképző intézettel. Ugy a helybeli, mint a vidéki mélyen tisztelt szülők tájékoztatására tudatjuk, hogy a tanulók előjegyzése naponta délelőtt 11—12-ig történik. — Minthogy a nagyarányú építkezés folytán megnyithatjuk a közönség által már oly régóta kívánt párhuzamos osztályokat, (ez évben az I. és II-ik felsőbb leányiskola osztályának megfelelő), abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy sokkal több növendéket vehetünk fel, mint ezelőtt. A felsőbb leányiskola I-ső osztályába oly növendékek vehetők fel, kik az elemi iskola IV-ik osztályát jó sikerrel végezték és 10-ik életévüket betöltötték. Kik az elemi iskola V-ik, vagy VI-ik osztályából óhajtának a felsőbb leányiskola II-ik osztályába átlépni, kötelesek az I-ső osztály összes tárgyaiból felvételi vizsgát tenni. Azoknak, kik a polgári iskola I-ső osztályából a karnak a II-ik osztályba átlépni, különbözeit kell tenniük a szám- és mértanból. Kérjük a mélyen tisztelt szülőket, hogy gyermekeik előjegyzését minél hamarabb eszközöljék, nehogy azok, különösen az alsóbb osztályokból kimaradjanak. Mindennemű tájékoztatással és utmutatással készségesen szolgál: Az igazgatóság.

— **A szociálisták népgyűlése.** A debreceni szociálisták ma vasárnap nagy népgyűlést tartanak. Erről a következő felhívást bocsátották ki: Polgárok! Munkások! Debreczen népe! Debreczen város törvényhatósága — a fuldokló rendi Magyarország utolsó menedéke — még egyet, utolsót rugott: köszönetét fejezte ki a kormánynak, hogy — parancsszóra — nagyobb katonai terhekkel akarja sújtani a dolgozó népet és elítélte azt a parlamenti küzdélmét, mely a népjogok kiterjesztéséért folyik. Debreczen népe! Erre a rugásra meg kell adni a feleletet. Oly feleletet, amelytől megremegjenek a városháza ablakai. Felelet lesz az a népgyűlés, melyet aug. 27-én d. u. 4 órakor tartunk a Wesselényi-téren. Ezzel a felelettel demonstrálni kell országvilág előtt, hogy azt a bizalmat, nem a dolgozó nép küldi, hanem a haladás kerékkötői, a rendiség mohikánjai és a népjogok ellenségei. A népgyűlés előtt tüntető felvonulás. Találkozás d. u. fél 3 órakor a Munkás-Otthonban (Margitfürdő.) Elvárjuk oda Debreczen független polgárságát és öntudatos munkásságát. A debreceni szociáldemokrata párt.

— **Hirdetmény.** A «Mezőség» kerület 1911. évi III. osztályu kereseti adó kiszámítási javaslat elkészülvén, az 1883. évi XLIV. t.c. 16. §-a értelmében f. évi augusztus hó 28-ik napjától szeptember hó 4-ik napjáig a városi adóhivatalban 8 napi közzemlére lesznek kitéve. Miről a t. adófizető közönség oly felhívással értesítetik, hogy ezen lajstromokat említt helyen a hivatalos órák ideje alatt bármikor tekinthet meg és ha a kivetés ellen alapos kifogásuk volna: felszólalásaikat a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóságnál 15 nap alatt annyival inkább adják be, mivel az e tárgyban később beérkező panaszok figyelembe vételni nem fognak. Debreczen, 1911. évi augusztus hó 27-én. A városi adóügyosztály.

— **Beiratási a Nöth-zeneiskolába.** Beiratkozni lehet naponta délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig. Nagyon ajánlatos a prospektus megszerzése, mely részletes tájékozódást nyújt. Kapható díjtalanul Schmidt S. hangszer üzletében és az intézet helyiségében. (Szent-Anna-utca 18. szám alatt, a római katolikus iskolával szemben.)

— **Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét** lapunk mai számához csatolt Clayton és Shuttleworth Ltd. mezőgazdasági gépgyár (Budapest, VI., Váci-körút 63.) mellékletére! A cég mezőgazdasági gépekről szóló nagy árjegyzékét kívánatra bárkinek díjtalanul megküldi.

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatásu. Természetes vasmentes savanyuviz.

Kapható dsványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczy Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

— Az egyedül elismert, kelemes ízű természetes hashajtó szer a **Ferenc József keserűvíz**, miért is általánosan kedvelté és rendkívül népszerűvé vált. Aki tehát **egészségére** vigyáz, — igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt fél pohár természetes Ferenc József keserűvizet. A tudományos világ legkiválóbb férfiúi maguk próbálták ki és a leghatásosabb, legkellemesebb hashajtónak nyilvánították. Ezen valóban jótékony hatású és olcsó természetes gyógyviznek egy háztartásban sem szabadna hiányoznia. Az igazi «Ferenc József» keserűvizet minden jobb tiszterületben és az összes forgalmas gyógytárakban árusítják.

— **Meghaltak.** A tegnapi napon elhaltak: Nádudvary Erzsébet 2 éves (agyhártyagyulladás), Szabó Margit 5 hónapos (kék hurut), Sztankovits János 2 hónapos (bélhurut), Varga Erzsébet 18 hónapos (bélhurut), Karozán Anna 4 hónapos (gyermekaszály), Taunha Maczedon 14 éves (vakbélkörüli lob), Nánási József 17 hónapos (torokgyík), Faragó Margit 10 hónapos (bélhurut).

— **Vizsgálatok a reáliskolában.** Az állami reáliskolában folyó hó 30-án és 31-én lesznek a szokásos javító s pótvizsgálatok, valamint a félévbeli és magánvizsgálatok. Ezt az időpontot ez uton is közli a reáliskola igazgatósága.

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképészetet a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk a **Moll A.** cégnek (Bécs, Tauchluben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854. év óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég.

— **Iskolai értesítés.** Az ágost. hitv. evang. elemi iskolában a tankötelesek felvétele szeptember 1., 2. és 4. napjain lesz és pedig d. e. 9—12 óráig, délután 3—5 óráig. Az első két napon (pénteken és szombaton) az ágost. hitv. ev. tankötelesek, valamint valláskülönbőség nélkül azok a tanulók vétetnek fel, akik az előző évben már jártak iskolánkban. A felvétel utolsó napja szept. 4-én lesz, amikor is a többi jelentkezőket veszik fel, míg az iskolások által megállapított létszám teljes nem lesz. Az I. oszt. tanulók mind a három nap beiratkozhatnak. Ezt azzal a figyelemmel közlöm az érdekelte szülőkkel, hogy a megállapított napokon a gyermekeket okvetlenül beírni sziveskedjenek, nehogy azok a késői jelentkezés miatt az iskolából kisorsuljanak. Az iskolai év kezdete szept. hó 5-én 9 órakor lesz istentisztelettel. Debreczen, 1911. aug. 26. Materny Lajos, isk. sz. elnök.

— **Az anyatej pótlása** lehetetlen és így ne kockáztassa senki sem a gyermek életét, hanem a lehetőségig emlíen táplálja, ezt mondják a világ összes orvosai. Az elválasztás percében kell a tápanyag megválasztására kiválóan ügyelni és kell hogy minden anya tudomást szerezzen arról, miszerint a gyermek leghatalmasabb tápszere az elválasztás pillanatától a Phosphatine Faliéres.

Dr. GERÉB JOGI SZEMINÁRIUMA

Kolozsvár, Farkas-u. 5. szám.

(A régi színház mellett.)

Kiváló sikerrel készít elő **Jog és államtudományi szigorlatokra, alap és államvizsgákra — ügyvédi és bírói-vizsgára** igen jutányosdíjazásért. **Három hónap alatt doktorátushoz juttat.** — A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve.

Debreczeni Agrárbank Szövetkezet

PIACZ-UTCZA 79.

Kölcsönök et nyújt kezesség, betáblázás mellett, értékpapi vagy bármilyen más biztosíték fedezete mellett 5, 10, 15 évre.

Elfogad betéteket a legmagasabb kamatoztatásra Tisztviselői kölcsönök életbiztosítással kapcsolatban. Felvilágosítást készségesen nyújt az intézet igazgatósága.

A csendőrszurony.

Kiszúrták a szemét a vadászfegyverrel.

Az Abaujmegyében lévő Mecenzef község mellett terül el Luciabánya. Az egész területet bányász nép lakja; szorgalmas munkás emberek. A meczenzefi csendőrszem vasárnaponként szokott Luciabányára kijárni, ahol ő az egyedüli közigazgatási szerv. Beavatkozásra, intézkedésre nagyon ritkán van szükség. A bányászok legtöbbször külföldet járt, komoly ember, békés és törvénytisztelő. Ha történik is néhanapján csendőri beavatkozás, az sohasem büncselekmény, hanem kisebbszereű közigazgatási kihágás miatt.

Ali Antal bányásznak sem volt soha csendőrral dolga, most azonban ártatlanul belekerült egy reá nézve vezetes afférba. Ali ugyanis az elmúlt héten egyik barátjától megvett egy vadászfegyvert. Napokon át turja a földet, nem csoda tehát, ha az a vágya, hogy vasárnaponként a szabadba vadásszék. Szerencsétlenségére azonban a fegyvertartási engedélyt, illetőleg igazolványt nem iratta meg a vétel napján át a vájárj nevére. A mi különben nem is olyan halálos véték.

A csendőrös felelősségre vonta Ali-t, aki beismerte a mulasztást és hajlandó volt az jóvátenni. A csendőrös azonban nem elégedett meg ezzel. Mindenáron be akarta kísérni Ali-t egy külön szobába és ott akarta felelősségre vonni. Ali azonban ellenkezett, így látszik, rossz sejtelmek voltak. Kérte a csendőröket, hogy ne bántsák, nem követett ő el főbenjáró bünt, de ezek nem engedtek. Az egyik csendőr előreszegezett szuronygyal ment a szerencsétlen embernek, a másik is megragadta, hurcolni, lökdösnni kezdték. Így történt, hogy az egyik csendőr a szuronyával szemén szúrta.

A mikor Ali fájdalomában felkiáltott, akkor tértek magukhoz a csendőrök. Aszreveték, hogy mit tettek és jónak látták feltűnés nélkül elpárologni. A megsebesült Ali-t a faképnél hagyva, szó nélkül eltávoztak.

A kassai csendőrkerületi parancsnokságnak tudomására jutott az eset és kiküldött egy csendőrhadnagyot a vizsgálat megejtésére. A vizsgálat során teljes beigazolást nyert a csendőrök bűnössége. Ali-t is kihallgatta a csendőrhadnagy és habár láthatta, hogy ennek sürgős orvosi segélyre van szüksége, semmi intézkedést nem tett, hanem — mint aki jól végezte dolgát — lezárta a jegyzőkönyvet és visszautazott Kassára.

Ali látva, hogy semmit sem tesznek az érdekében, Kassára utazott és dr. Ákos Izsó szemorvosnál megvizsgáltatta magát. A vizsgálat eredménye nagyon szomorú. Valószínű, hogy Ali a sérülés folytán fél szemévilágát elveszti. A szerencsétlen ember, aki most családjával a legnagyobb nyomorba jutott, kártérítést és elégtételt keres a csendőri brutalitására.

TÁVIRATOK.

Gyilkos kérő.

Róma, augusztus 26. Nápoly környékén, Maranóban történt. Mors Rózát, a falu legszebb leányát megkérte Bernardo asztalos, de ő is kosarat kapott, mint sok más tegény előtte. A visszautasított kérő tegnap bosszúból kiirtotta az egész Mors-családot, a szüléket és a válogatos leányt, akire az egész falu legényei haragudtak. A kikosarozott gyilkos

most nem lehetett eddig kézrekeríteni, mert a falubeliek elrejtették és félrevezetik a csendőrséget.

Öngyilkosság a temetőben.

Kaposvár, augusztus 26. Vajda Károly szenttamási birtokos rövid időn belül elvesztette feleségét és egyetlen leányát. Buskomor lett és öngyilkosságra határozta el magát. Tegnap virágot szedett és egy petróleummal telt üveget vett magához. Kiment a temetőbe, a virágokat leánya sírjára tette s azután ruháját leöntötte petróleummal és meggyújtotta. Mint egy eleven fáklya rohant fel és alá a temetőbe, amíg egy sírnál összeesett. Itt találták meg haldokolva. Kórházba vitték, ahol tegnap este meghalt.

A főváros a sajtószabadságért.

Budapest, augusztus 26. A fővárosi tanács dr. Bárczy István elnöklésével ma délelőtt ülést tartott, amelyen egyhangulag elfogadták dr. Vázsonyi Vilmosnak ismeretes indítványát, hogy a főváros irjon fel az országgyűléshez a sajtószabadság kiterjesztésének és ennek törvénybe foglalt garanciái érdekében. A tanács elhatározta, hogy ilyen irányban keresi meg az összes megyéket és törvényhatóságokat, hogy ezek is hasonló szellemben irjanak fel az országgyűléshez. Egyben elhatározták azt is, hogy augusztus 30-ára rendkívüli közgyűlésre hívják össze a fővárosi képviselőtestületet.

A kormány és az aradi zászló-affér.

Arad, augusztus 26. Ismeretes, hogy Joó Béla aradi rendőrbíró pénzbüntetésre ítélte az Aradi Katolikus Kört, mert házára több ízben kitűzette nemzeti ünnepeken a pápai zászlót. Az aradi rendőrség el is kobozta a lobogót. A Katolikus Kör táviratilag Glattfelder Gyula temesvári püspökhöz fordult, hogy eszközölje ki a kormánytól a zászló visszaadását. Glattfelder távirati kérésére a belügyminiszteriumból ma reggel sürgöny érkezett Varjassy Lajos polgármesterhez, amelyben felszólítja a városi hatóságot, hogy haladéktalanul terjessze fel az ügy aktáit a belügyminiszteriumba.

Családi dráma.

Karlóca, augusztus 26. Dardics Jákó esztergályos nester, már régóta rossz viszonyban élt a feleségével. Az asszony nyanyanis semmi hozományt sem kapott és ezen bősült fel a férj. Többször haza is küldte feleségét; néhány nap előtt legutoljára. Tegnap érte ment, hogy haza vigye, de az asszony visszautasította. Férje erőszakoskodni kezdett, mire az asszony apja, Kovács János szabó, kilökte a garázda embert a házból. Dardics erre előrántotta borotvaélességű esztergályoskését és kétszer markolatig döfte az apósába. A szerencsétlen ember nyomban meghalt. Dardics ezután hazament a lakására, marólugot ivott, de csak könnyebb belső sérüléseket szenvedett. A gyilkos vót azonnal le tartóztatták.

Kártyavető magyar grófné.

Berlin, augusztus 26. A rendőrség közölte, hogy Zebegegyi Gizella magyar grófné ellen, akinek leányneve Gurkovszky Gizella. Budapestről jött a német fővárosba, a Fridrichstrassen fényes lakást rendezett be és mint jósnő hirdette magát a lapokban. Sok csalást követett el s mikor megtudta, hogy többben feljelentették, megszökött. A magyar grófné 60—65 éves lehet.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, aug. 26.

Az árak 50 kilogramonként	
buza okt.	11 56—11 55.
buza ápr.	11 77—11 75.
rozs okt.	9 76— 9 77.
zab május.	— — — — —.
zab okt.	8 92— 8 90.
Tengeri szept. 1911	8 37— 8 40.
Tengeri máj. 1912.	8 17— 8 19.

Ertéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 653 50
Magyar hitelrészvény 848 50.

Wagner Manó

tan- és nevelőintézete.
Rákospalotán, Budapest mellett.

Nyolcz osztályu **főgimnázium**
nyilvánossági és érettségi vizsgák
tartási joggal.

Nyilvános **POLGÁRI** fiiskola.
Lelkiismeretes felügyelet.
Alapos oktatás. Jó ellátás.

Kitünő tanerők. Alapvető ismétlőtanítás.

Nagy árnyas kert és játszótér.

A tanulók lehetnek benlakók és fél-
kosztosok.

Kivánságra „Ismertetőt” küld az igazgatóság
Rákospalota.

(Vasuti állomás, posta távirat, telefon.)

A valódi híres 500 éves POZSONYI SEEHOFER NÖVÉNY-BALZSAM

elismert legjobb és legrégebb házi szer.
Kitünő mindama bajok ellen, melyek rossz emésztés
vagy eldugulás folytán állottak elő, u. m.
emésztési zavarok májban, bélrenyhe-
ség, kólika, agyvérzés, aranyér

VÉDJEGY

SCHUTZ-MARKE

s hasonló bántalmak ellen. E
kizárólag növényi alkatrészek-
ből készült szer hatása kifol-
gástalan és a testre jótékony,
enyhe, miért is még a leg-
gyengébb természetűek is meg-
gondolás nélkül eredményesen
használhatják. Számtalan el-
ismerő levél bizonyítja a
Pozsonyi Seehofer
Növény-Balzsam jóságát,
melynek valódiságát a két
csomagolás és az itt látható
vörösrák védjegy bizonyítja.
Ügyeljünk a „Földes” alá-
írásra. Mindenütt kapható, ahol
nincs raktáron ajánlatos, hogy
közvetlenül rendeljük a

FÖLDES LÁSZLÓ VÖRÖSRÁK GYÓGY-
TÁRÁBÓL, POZSONY, MIHÁLY-UTCA 10

1 üv. 70 fill. 6 üv. postán utánvétellel bérmentve K 4-60.

Tisztítsd csak

Globus

(Tisztító kivonattal)

a világ legjobb tisztítószerére

Az „Álföldi Takarékpénztár”

igazgató ága közhírré teszi, hogy
hivatalos helyiségeit hétfőtől

azaz 1911. augusztus hó 28-ától
kezdve ujonnan épült Piacz-utczai

saját palotájába helyezi át.

Az igazgatóság gondoskodott arról,
hogy az intézet házában a takarékpénztár
ügyfelei, ügyeiket a legkényelmesebb
hozzájutással bonyolíthassák le, miért is
az összes hivatalos helyiségek az épület

Piacz-utczai főbejáróján át földszinten nyertek elhelyezést.

Eltünteti a szeplőt,

májfoltot, arcbőrránczosodást, bár-
miféle kiütéseket és hajhullást okozó
gombásodást a

CSORBA-féle **ORGONA-CRÉM** ára 1 kor.
ORGONA-POUDER „ 1 kor.
ORGONA-SZAPPAN „ 1 kor.
ORGONA-HAJVIZ „ 1 20 kor.
ORGONA-HAJMOSÓPOR 60 fill.

Ezen készítmények ártalmas anyagokat nem tartalmaznak.
Kapható minden gyógyszertárban és az egyedüli készítőnél
CSORBA JANOS gyógyszertárban KECSKEMÉTEN.

Meghívás

az István Gőzmalom Társulatnak

1911 szeptember hó 10-én, délelőtt 10 órakor

DEBRECZENBEN, a Kereskedő Társulat épületének dísztermében tartandó

Rendkívüli Közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata társulatunk és a Borsod-
Miskolczi gőzmalom „Borsod-Miskolczi és Debreczeni István gőzmalom rész-
vénytársaság” cég alatt történendő egyesülése tárgyában.
Debreczen, 1911 augusztus 22.

Felhivatuak azon t. részvényesek, kik a rendkívüli közgyűlésen résztvevni és szavazati
jogukat gyakorolni kívánják, hogy igazoló jegyeiket az alapszabályok 26-ik cikke értelmében
folyó évi szeptember 8. és 9-én d. e. 10—12. d. u. 2—4 óráig a társulat Csapó-utca 20. sz. a.
lisztraktára irodai helyiségében étvenni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

Világhírű

SULEIMAN

Gummisarok

a koronajegygyel.

Főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Hermann Hirsch-cég Wien VII/3.

Minden a szakmába vágó jobb kereskedésekben kapható.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszerésztől **Stockerauban.**

Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a Schaumann-féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges **gyomorsavat és előmozdítja az emésztést.** Egy doboz ára **1 kor. 50 fillér.**

Gyomorsó-pasztilák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként phiolával a 10 gyomorsó-pasztilával **kor. 1-50.** Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésénél — utánvétel

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerárban.

Schaumburg-Lippe Herceg
Beremendi

portlancement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

P É C S, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitűnő minőségű és páratlanul szép színű

portlancement

és fehérmészgyártása,

valamint géppel zuzott kavics és nyers mészkő előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlancement, 120,000 q fehérmész. 80,000 q kavics.

Portlancementünk kiváló minősége mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki. A hivatalos szabványokat messze felülmúló minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

Ducika krém, páratlan hatású arc-
szépsítő szer Ára 1 kor.
Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika**
puder, három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb
fogfájást is megszünteti. Ára 70 fillér.

Tyukszemirtó, 2-3 nap alatt min-
den bőrkeményedést megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez“ címzett gyógyszerárban
Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

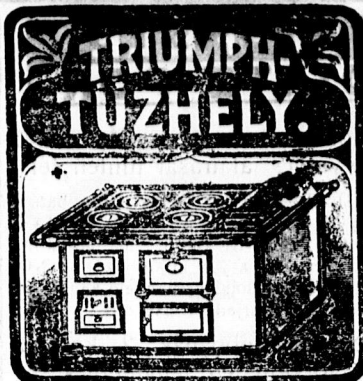
CIGARETTÁZÓK!

Egyesüljete a cigaretták óriási
áremelése miatt! Ne sajnáljátok
a kis fáradságot! — Töltsétek

Jacobi Antinicotin-
hüvelyeket,

vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)

és „**TIP-TOP**“ aranyzopókás
cigarettapapírt.

Áldás — minden konyhában.

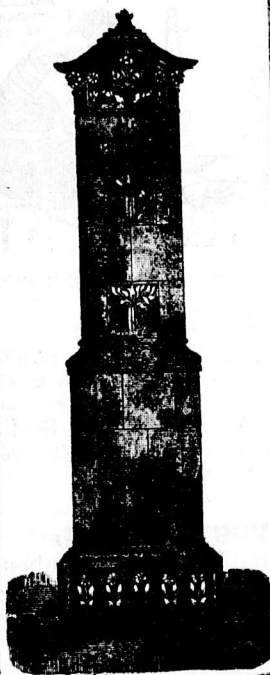
TRIUMPH takaréktűzhelygyártó

GOLDSCHMIDT S. és FIA

W E L S (Felső-Ausztria).

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Telefon sz. 29.

Tóth Gyula

vaskereskedése Debreczenben

Piacz-utca 20. szám.

Legnagyobb raktár hazai és Budweiszi gyártmányu

porcellán kályhákban,

valamint Meidingi rendszerű és

folytonégő kályhákban.

Vasbutorok, gyermekágyak és kocsik, fürdőkádak
jég szekrények, fényezett fémárúk és konyhafel-
szerelések, tornyos és francia, valamint porcel-
lán burkoltu konyhák.

Szerszámok minden iparághoz, építési vasalások,
vasgerendák stb.

Árlap 1000-nél több ábrával ingyen és bérmentve

Fegyverek és vadászati felszerelési
cikkek különlegességi raktára.

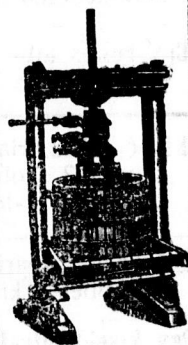
Külön képes árlap ingyena és bérmentve.

„**URSUS**“
borsajtók

a legerősebb
felső nyomásu
aczelgerenda
rendszerben

3 erőátvitellel:

tömlők fejtöcsa-

MAGYAR
MÉRLEG-ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST

IRODA
ERZSEBET KÖNYV-
GYÁR
GYOMRÓI UT.

LEŐRENDÜ
GAZDASÁGI, KERESKEDELMI ÉS VASUTI-
MÉRLEGEK
KÉPVISELŐK KERESTETNEK.

KRONSTEINER KÁROLY-féle viharálló mész-
HOMLOKZAT-FESTÉKEK.

Törvényileg védve.

50 színárnyalatban, kilogrammonként 24 fillértől feljebb.

Evtizedek óta kitűnően beváltan és minden utánzatot felülmúlnak. —
Egyedüli célszerű festőanyag már **festve volt homlokzatok részére.**

MAIL-HOMLOKZATFESTÉKEK nem kopnak,
moshatók,

egy mázolásra fed, nem kell alapozás, email kemény, csak hideg vízzel keverve
használatra kész. Antiszeptikus, mérégmentes. Ideális mázolás belső helyiségek,
még nem festett homlokzatok, faépítmények, mint kamrák, pavilonok, kerítések,
stb. részére. Kapható minden színárnyalatban, egy négyzetméter költsége **5 fillér.**
Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve. **CARL KRONSTEINER, Wien, III.**
Hauptstrasse No 120. — Raktár minden nagy városban.

Apró hirdetések.

28 krajczárért fejel férfi vagy női harisnyát **BENYÁTS EMIL** villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Butorokat, konyhaberendezéseket raktáron tart **Bálint József** asztalos (Csapó) Berek-utca 8.

Öndódon két és egynegyed hold föld eladó. Értekezni tulajdonosnál VI. ker. Malomköz 5. szám.

Eladó butorok. Darabos-utca 48. szám alatt.

Tanya Öndódon azonnal, **üzlethelyiség** (Mező, Csorbáé) novemberre kiadó Csapó-utca 19.

Egy jó karban levő Kühne-fele vetőgép 19 soros jutányosan eladó Török Bálint-utca 4. szám alatt.

Elegánsan butorozott különbejárati utcai szoba villanyvilágítással Darabos-utca 7. sz. alatt kiadó.

Egy tanuló felvétetik Félégyházi János fűszerkereskedésében. Piac- és Miklós-utca sarok.

Egy rollós ajtó betéttel és kétszárnyú üvegajtóval eladó. Bővebbet Darabos-utca 7. sz.

Kiadó lakás. Hatvan-utca 42. sz. házban egy udvari 2 szoba, konyha és pinchelyiséggel november 1-től kiadó.

Egy vasúti, ipari célra nagyon alkalmas, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy kisebb utcai lakás kiadó November 1-re Thaly Kálmán-utca 7.

Derékvarróleányok állandó alkalmazást nyerneek Takács Sándorné nőruha varrodájában Kőlcsey-utca 22.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte **lakások pormentesítését** is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefelést villany parkett-géppel szolid árban vállalok. Telefon 878. sz.

Meteor Villamos Színház

Bocskai-tér 10.

Legkellemesebb szórakozó helye Debrecen város közönségének.

Szombat: 2 előadás. Este 7-9 óráig. 9-11 „

Vasárnap és ünnepnapokon: 3 előadás: d. u. 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.

Hétköznap: 1 előadás pont 9 ó. kezdődik.

Kartelen kívül.

MEZŐ ARMIN

épületfa, deszka és cserépkereskedése

Wesselényi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gőzmalom mellett.) **Kartelen kívül, tehát olcsó árak.** Mindenkinék saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTES P-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKÉDES, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a le különbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen „mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez” készvény, csúsz és a megkülönböztető következményeinek legismertebb népszerű.

Egy ózozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Takaréktűzhelyek

szüretelő eszközök:

Borsajtók, fenyőfa puttonok,

John-mosógépek, Gazdasági eszközök nagy raktára:

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piac-utca 23.

A legjobb saját készítményű

cipők és csizmák

jutányos áron beszerezhetők:

Csapó-utca 19. sz. alatt

Mező Gábornál.

Abbázia Szálloda

Budapest, Dohány-utca 62.

(Erzsébet-körút mellett) teljesen újonnan berendezve, gőzfűtés, villanyvilágítás, hideg, meleg víz.

Szobák már 3 K-ért. Figyelmes előzékeny kiszolgálás.

Eladó téglá !!

Hogy a beállott nagy keresletnek megfelelhessünk, téglagyárunk üzemi képességét lényegesen emeltük és ma már abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy kitűnő, préselt

mészhomok téglát

minden mennyiségben szállíthatunk mérsékelt árak mellett. Kívánat-árajánlattal bármikor készséggel szolgálunk.

„Bóni” gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor.

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arc-bőre tiszta, sima legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arc-bőr ápolására, a szépség fenntartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

az egyedüli szer, mely 5-6-szor használat után biztosan eltávolít kiütéseket, pattanásokat, miteszt, szepelket, májfoltokat ráncokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja

A Földes-féle Margit-Créme teljesen ártalmatlan, páratlan és csodás **arc-szépítő.**

Kapható az egész világon.

Tégelye 1 korona és 2 korona.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, **ARADON.**

KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóc Zsigmond H-Böszörményben Ercsey Gábor gyógyszerárakban.

Cs. és kir. szabadalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görcsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, testegyenestítő-, járó- és támgépeket, mű- és támasztó fűzőket. egyenestartókat a fejdénnöttek részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes cikketek készit a technika legmodernebb elveivel szerint, legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J.

cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestítő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878.

Telefon 13-76.